

PRESENTACIONS I HOMENATGE

Entre la solitud i la llibertat. Vídues barcelonines al final de l'Edat Mitjana

A càrrec de Teresa Vinyoles, Universitat de Barcelona, i Montserrat Gatell i Pérez, Institut Català de la Dona.

Dijous 18 de febrer, a les 19 h
Lloc: MUHBA Plaça del Rei, sala de Martí l'Humà
Gratuït. Es recomana reserva prèvia

Paquita Pallarès i la Barcelona romana. Homenatge en reconeixement d'una trajectòria

Dimarts 17 de maig, a les 19 h
Lloc: MUHBA Plaça del Rei, sala de Martí l'Humà.
Gratuït. Es recomana reserva prèvia.

PUBLICACIONS

Proveir Barcelona. El municipi i l'alimentació de la ciutat, 1329-1930

A càrrec de Mercè Renom, historiadora.
Dijous 10 de març, a les 19 h
Lloc: MUHBA Plaça del Rei, sala de Martí l'Humà
Gratuït. Es recomana reserva prèvia

Els sons de Barcelona a l'edat moderna

A càrrec de Tess Knighton
Dijous 17 de març, a les 19 h
Lloc: MUHBA Plaça del Rei, sala de Martí l'Humà
Gratuït. Es recomana reserva prèvia

FORMACIÓ

Camp literari i camp intel·lectual a Barcelona (1890-1931)

Curs Monogràfic Universitari organitzat per la UB en col·laboració amb el MUHBA i dins del programa del Màster *Barcelona-Europa. Literatura i Història Comparada dels Intel·lectuals*.

Curs orientat a la reflexió sobre el tombant de segle i les primeres dècades del xx, que van significar un impuls definitiu per a Barcelona en la seva modernitat. Es prestarà una especial atenció al periodisme literari com a element determinant de la constitució del camp literari i intel·lectual, la representació literària de la vida quotidiana a la ciutat i la construcció de la imatge i autoimatge literària de la Barcelona de començament del segle xx. Hi intervindran: **Bernat Padró Nieto**, UB; **Xavier Pla**, UdG, i **Antoni Martí**, UB.

Des del 17 de febrer fins al 4 de març
Lloc: MUHBA Plaça del Rei, sala Padellàs.
Per a més informació, visiteu:
ub.edu/masterbcn-eu-lhci/ca/activitats.htm

Història cultural d'un segle curt (Europa, 1914-1989: perspectiva des de Catalunya)

Curs Monogràfic Universitari organitzat per la UB en col·laboració amb el MUHBA i dins del programa del Màster *Barcelona-Europa. Literatura i Història Comparada dels Intel·lectuals*.

Curs que estudia l'impacte cultural dels principals esdeveniments històrics europeus i mundials del segle xx: les dues guerres mundials i les seves conseqüències, des de la perspectiva dels escriptors i intel·lectuals catalans.

Hi intervindran: **Antoni Martí**, UB; **Maximiliano Fuentes**, UdG, i **Teresa Rosell**, UB.

Des del 19 de febrer fins al 9 d'abril
Lloc: MUHBA Plaça del Rei, sala Padellàs
Per a més informació, visiteu:
ub.edu/masterbcn-eu-lhci/ca/activitats.htm

Relats urbans: teoria i pràctica de l'itinerari històric

Postgrau organitzat pel MUHBA i l'Institut del Teatre.

El postgrau aglutina, de forma molt innovadora, continguts relacionats amb la història urbana, el patrimoni, el turisme cultural i l'art dramàtic. El programa se centra en la pràctica d'itinerari i proposa un mètode per construir punts de vista originals sobre la ciutat i expressar-los d'una manera eficaç, amb tant de rigor històric com de competència performativa.

Lloc: MUHBA Plaça del Rei, sala de Carreras Candi
Per a més informació, visiteu:
museuhistoria.bcn.cat/es/node/857

La Guerra Civil a Barcelona a través de les fonts primàries

Curs d'estiu intensiu de formació del professorat. Pretén donar a conèixer el valor potencial de les fonts primàries en l'aprenentatge escolar del període històric que emmarca els fets succeïts a Barcelona durant la Guerra Civil. El professorat podrà consolidar el seu coneixement sobre fonts primàries mitjançant sessions a l'aula i visites especialitzades a diferents centres i entitats que custodien aquestes fonts.

Del 4 al 8 de juliol, de 9.30 a 13.30 h
Lloc: MUHBA Plaça del Rei, sala de Martí l'Humà
Per a més informació, consulteu:
www.museuhistoria.bcn.cat

El MUHBA té el suport del Cercle del Museu d'Història de Barcelona.

Patrons benefactors: El Periódico, Aigües de Barcelona, Albertis, Gas Natural Fenosa, Repsol. Patrons institucionals: Societat Econòmica Barcelonesa d'Amics del País, Consell Econòmic i Social de Barcelona, Ateneu Barcelonès, Sport-Cultura Barcelona, Associació Consell de Cent, Institut Europeu de la Mediterrània, Fundació Centre Internacional de Música Antiga, Associació d'Enginyers Industrials de Catalunya, Fundació Museu Històric-social de la Maquinista Terrestre i Marítima, S.A. i de Macosa i Cambra de Comerç de Barcelona. Associats: iGuzzini. Amics: Canon, Grup Julià.

MUHBA Museu d'Història de Barcelona

Informació i reserves:
Tel: 93 256 21 22
reservesmuhba@bcn.cat

Horari d'atenció:
De dilluns a divendres feiners
De 10 a 14 i de 16 a 19 h

bcn.cat/museuhistoria
facebook.com/barcelonacultura
twitter.com/bcnultura

MUHBA
MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA

Ajuntament de
Barcelona

FEBRER
JULIOL 2016

CENTRE
DE RECERCA
I DEBAT

DIÀLEGS
PUBLICACIONS
SEMINARIS
JORNADES
ESTUDIS

MUHBA
MUSEU D'HISTÒRIA
DE BARCELONA

Carrer Pere IV, 1953-1957. Desconegut, AFB

DIÀLEGS D'HISTÒRIA URBANA I PATRIMONI

Els Diàlegs d'Història Urbana i Patrimoni constitueixen el format més flexible per explorar noves idees i comunicar estudis sobre la trajectòria de la ciutat, el seu patrimoni historicoartístic i les representacions urbanes de Barcelona i altres ciutats.

135. La instauració del règim franquista a l'Ajuntament de Barcelona: depuració i reconfiguració de l'Administració municipal

Marc Gil Garrusta, UOC
Dilluns 8 de febrer, a les 19 h

136. La vinya i el vi a la plana de Barcino durant l'època romana. Del cultiu al consum

Antoni Martín Oliveras, arqueòleg
Dilluns 22 de febrer, a les 19 h

137. Ser cònsol a la Barcelona revolucionària, juliol de 1936-maig de 1937

Arnau González i Vilalta, UAB
Dilluns 7 de març, a les 19 h

138. Treball i gènere a la indústria metal·lúrgica de Barcelona, segles XIX i XX

Concepción Villar Garruta, UB
Dilluns 21 de març, a les 19 h

139. Immigració i integració a les ciutats mediterrànies: la formació de la ciutadania a la Barcelona del segle XV

Carolina Obradors, European University Institute
Dilluns 4 d'abril, a les 19 h

140. La industrialització en el procés de fabricació de moneda: la Seca de Barcelona, segle XIX

Ana Bordas, arqueòloga, i Albert Estrada, numismàtic
Dilluns 18 d'abril, a les 19 h

141. Enric Morera i la invenció d'una nova música urbana a Barcelona

Anna Costal i Joaquim Rabaseda, Escola Superior de Música de Catalunya
Dilluns 2 de maig, a les 19 h

142. Barcelona i el sistema de parcs, 1900-1937

Vicente Casals Costa, UB
Dilluns 23 de maig, a les 19 h

143. El motí de dones de 1918

Soledad Bengoechea, historiadora, i María Cruz Santos, historiadora
Dilluns 6 de juny, a les 19 h

144. L'altre pa de la indústria. El mercat del cotó a Barcelona en els inicis de la industrialització catalana, 1780-1850

Àlex Sánchez, UB
Dilluns 20 de juny, a les 19 h

Lloc: MUHBA Plaça del Rei, sala de Martí l'Humà, 19 h
Gratuït. Es recomana reserva prèvia

Facana de la casa Gralla. Antoni Roca, 1842. AHCB

JORNADA I SEMINARIS

La construcció de la Carta Històrica de Barcelona

La formalització alhora científica i tècnica d'un nou instrument de consulta general per a la història de Barcelona en una successió cartogràfica georeferenciada que permet recobrir, amb múltiples capes per conceptes, des de Barcino fins a la ciutat de la fi del segle XX.

Dimarts 15 de març, de 17 a 20 h
Lloc: MUHBA Plaça del Rei, sala de Martí l'Humà
Gratuït. Es recomana reserva prèvia

Paisatges urbans emergents. Nodes del carrer Pere IV

Pere IV es revela avui com un element urbà de primer ordre, amb un gran potencial estructurador del territori en el seu recorregut entre la Ciutatella i la rambla de Prim. Per la seva antiguitat, ha acumulat al llarg del temps una diversitat d'estructures urbanes procedents de la parcel·lació rural i la instal·lació de fàbriques en la qual se superposen la malla de l'eixample de Cerdà i, més recentment, les ordenacions derivades del PGM (1976) i el Pla urbanístic del 22@ (2000). La petja de la vida rural, de la ciutat industrial després i avui d'un centre eminentment metropolità és ben visible en nombrosos vestigis que conformen un patrimoni ric i suggeridor, per bé que a hores d'ara desordenat i una mica oblidat.

Dissabte 2 d'abril, de 10 a 14 h
Lloc: MUHBA Oliva Artés. C. Espronceda, 142 (Parc Central del Poblenou)
Gratuït. Es recomana reserva prèvia

Les lluites per la imatge de la ciutat

Coordinació: Jorge Ribalta, fotògraf.
Cicle organitzat per Virreina Centre de la Imatge en col·laboració amb el MUHBA.

Cicle de debats organitzat al voltant de l'exposició *Barcelona. La metròpolis en la era de la fotografia, 1860-2004* a Virreina Centre de la Imatge i vinculat amb el Seminari de Representacions Urbanes del MUHBA. En sis sessions de debats, aborda un recorregut històric, visual i urbanístic per a la producció i difusió d'una iconografia fotogràfica de Barcelona (vegeu-ne el programa específic).

Sessió inaugural amb la presentació del projecte per part de Jorge Ribalta i Joan Roca i amb la conferència *Primeres iconografies fotogràfiques de Barcelona al segle XIX* a càrrec de Jep Martí, Núria F. Rius y Rafel Torrella.

Dijous 7 d'abril, a les 19 h
Lloc: sessió inaugural al MUHBA Plaça del Rei, sala de Martí l'Humà
Sessions el 14, 21 i 28 d'abril i el 5 i 12 de maig a Virreina Centre de la Imatge
Gratuït. Es recomana reserva prèvia

Els gremis de Barcelona

Coordinació: Pere Molas, historiador, i Xavier Cazeneuve, historiador.

Projecte de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona en col·laboració amb el MUHBA.

Els gremis han modelat la xarxa social de les ciutats europees durant molts segles, des de l'Edat Mitjana fins a la Revolució Industrial. A Barcelona, la toponímia urbana, amb el nom de carrers d'oficis, ho demostra a bastament. La historiografia municipal ha estat orgullosa de l'existència dels gremis que, fins al 1714, a través del Consell de Cent, van participar en el govern de la ciutat.

Dimarts 12, dimecres 13, de 9.30 h a 19 h i dijous 14 d'abril, de 9.30 h a 14 h
Lloc: Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona, sala d'actes Agustí Duran i Sanpere. Carrer santa Llúcia, 1
Preu: 32 euros (estudiants, aturats i jubilats: 16 €)
Per a més informació: shb@bcn.cat

La casa Gralla, del Renaixement al neorenaixement a Barcelona

Seminari que abordarà l'arribada dels corrents renaixentistes a l'arquitectura barcelonina i el cas de la casa Gralla, així com la seva trajectòria després de l'enderroc, el 1856, les seves evocacions en edificis posteriors i els intents de reconstruir-la.

Dimarts 3 i dijous 5 de maig, de 17.30 a 21 h
Lloc: MUHBA Plaça del Rei, sala de Martí l'Humà
Preu: 6 € (estudiants, aturats i jubilats: 3 €)

Weltliteratur i literatura comparada. Perspectiva des d'Europa

La creació, el 1827, del neologisme *Weltliteratur*, per part de Goethe, ha estat sempre considerada l'escena fundacional de la literatura comparada, si més no pel que fa als valors i ideals que vol encarnar i desenvolupar. Actualment, alguns dels debats més intensos del comparatisme graviten al voltant de problemàtiques que no són sinó una nova represa de la necessitat de repensar el comparatisme mundial i la necessitat de reconèixer que la pluralitat cultural d'Europa no s'ha traduït clarament en una història de la literatura europea veritablement inclusiva d'aquesta diversitat, tan complexa com la mundialitat de la literatura. En aquest Simposi Internacional, des de la perspectiva que poden oferir una literatura com la catalana i una ciutat com Barcelona, es debatrà la dimensió europea de la *Weltliteratur*, tot ajudant a pensar Europa i les seves literatures.

Dimarts 14, dimecres 15 i dijous 16 de juny, de 10 a 19 h
Lloc: MUHBA Vila Joana. Carretera de l'Església, 104
Gratuït. Es recomana reserva prèvia

Ramon Llull i Barcelona

Ramon Llull va ser en diverses ocasions a Barcelona. L'any 1299 hi va escriure el *Dictat de Ramon* i el *Llibre d'oracions*, tots dos dedicats als reis. Jaume II li va concedir permís per predicar a les sinagogues i mesquites del país. El *Dictat de Ramon* s'ha de vincular amb la resposta que Llull va oferir al mètode de disputació dominicà, que havia donat un resultat tan incert en la disputa de Barcelona de 1263. Fins a l'edat moderna, la ciutat va ser un important centre de difusió del lul·lisme. Més tard, a partir de mitjan segle XIX, la Renaixença en va recuperar la figura, al costat d'altres referents medievals. L'interès per Llull té un punt culminant en la lectura que Jacint Verdaguer va fer del *Llibre d'amic e amat* en les seves *Perles*.

Dissabte 2 de juliol, de 10 a 14 h
Lloc: MUHBA Vila Joana. Carretera de l'Església, 104
Preu: 6 € (estudiants, aturats i jubilats: 3 €)